

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК

АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я

Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 4 (81) 2014

Миколаїв
2014

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шهبанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.
К.М. Думенко, д.т.н., доц.
В.П. Клочан, к.е.н., доц.
М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.
В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шهبаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишнеvsька, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н., проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будақ, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; А.К. Антипова, д.с.-г.н., проф.; В.І. Січкар, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина); А.С. Добишев, д.т.н., професор (Республіка Біларусь).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 3 від 25.11.2014 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2014

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ ЛАНЦЮГОВИХ ПІДСТАНОВОК ПРИ АНАЛІЗІ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

О. Ю. Скоромна, аспірантка

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

У статті досліджено метод ланцюгових підстановок при визначенні факторів впливу на прибуток сільськогосподарських підприємств. Проведено удосконалення традиційного методу ланцюгових підстановок та наведено рекомендації щодо його використання на підприємствах в сучасних умовах.

Ключові слова: *прибуток, факторний аналіз прибутку, метод ланцюгових підстановок, ефективність сільськогосподарського виробництва.*

Постановка проблеми. Головною метою діяльності кожного сільськогосподарського підприємства є прибуток. Прибуток одночасно є і метою, і результатом господарської діяльності, і має ключове значення для оцінювання ефективності роботи підприємства. Від кількісних і якісних параметрів цього показника значною мірою залежить достовірність оцінки ефективності господарської діяльності. Оскільки прибуток – основний результативний показник, актуальним є дослідження його залежності від різноманітних факторів та оцінка їх впливу на прибуток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні та практичні засади формування та використання прибутку підприємства висвітлено в дослідженнях таких вчених, як В. Г. Андрійчук [1], П. Т. Саблук [2], А. М. Поддєрьогін [3] та ін. Дослідженням факторів впливу на формування прибутку приділяли увагу такі вчені-економісти: Л. Ю. Мельник [4], Г. В. Савицька [5], Н. А. Іщенко [6] та ін. Недостатність теоретико-методичних і практичних напрацювань стосовно впливу факторів на процес формування прибутку підприємств обумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження методу ланцюгових підстановок при визначенні факторів впливу на прибуток сільськогосподарських підприємств та

формування рекомендацій щодо його використання на підприємствах в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Успішне функціонування будь-якого підприємства в ринкових умовах можливе лише за умови досягнення позитивного фінансового результату – прибутку. В ринкових умовах прибуток складає основу економічного розвитку підприємства. Ріст прибутку створює фінансову базу для розширеного відтворення, вирішення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу.

У сучасних умовах підприємство виступає як самостійний суб'єкт господарської діяльності, що має статус юридичної особи і здійснює свою діяльність з метою одержання прибутку. Саме для цього діяльність підприємств вимагає проведення аналізу їх фінансового стану та ефективності діяльності. Під факторним аналізом розуміється методика комплексного і системного вивчення та оцінки впливу факторів на результативний показник [7, с. 73].

Методика розрахунку впливу чинників здійснюється способом ланцюгових підстановок та способом абсолютних різниць. При традиційному методі факторного аналізу прибуток залежить від чотирьох основних факторів зміни прибутку (факторів першого рівня): обсягу реалізації продукції в натуральному вимірі; її структури; собівартості і рівня цін. Цей спосіб полягає у визначенні впливу окремих факторів на зміну величини результативного показника за допомогою поступової заміни базисної величини кожного факторного показника у факторній моделі на фактичну величину у звітному періоді. З цією метою визначають низку умовних величин результативного показника, які враховують зміну одного, потім двох, трьох факторів, припускаючи, що інші фактори є незмінними. Порівняння величини результативного показника до та після заміни рівня того чи того показника нейтралізує вплив усіх інших факторів, крім одного, та уможливає визначення впливу останнього на приріст результативного показника [9].

За методом ланцюгових підстановок, який детально описує Г. В. Савицька [5, с. 501], у процесі дослідження було розраховано вплив окремих факторів на величину прибутку від реалізації основних видів сільськогосподарської продукції в сільськогосподарських підприємствах Харківської області (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок впливу окремих факторів на величину прибутку від реалізації основних видів сільськогосподарської продукції в сільськогосподарських підприємствах Харківської області (традиційна методика)

Види продукції	Кількість реалізованої продукції, тис. ц		Повна собівартість 1 ц, грн		Середня ціна реалізації 1 ц, грн		Загальний результат, прибуток +, збиток -, млн грн			Відхилення фактичного прибутку від планового (+,-), млн грн			
	2010 р.	2011 р.	2010 р.	2011 р.	2010 р.	2011 р.	2010 р.		Усього	Усього	У т.ч. за рахунок зміни		
							на 1 ц, грн.	Усього			обсяг реалізації	ціна реалізації	вартості
Зернові	8473,7	15796,1	123,9	109,4	118,7	134,6	-5,1	-43,6	398,8	442,5	-37,7	228,7	251,5
Цукрові буряки	2260,0	4023,7	49,6	33,1	35,9	39,2	-13,7	-30,8	24,5	55,3	-24,1	66,2	13,2
Соняшник	5204,7	5139,1	199,6	191,6	321,4	323,7	121,8	634,1	678,8	44,7	-8,0	41,0	11,7
Гречка	51,3	98,9	286,3	313,8	396,8	543,7	110,5	5,7	22,7	17,1	5,3	-2,7	14,5
Ріпак	15,8	99,0	300,4	293,1	264,0	415,7	-36,4	-0,6	12,1	12,7	-3,0	0,7	15,0
Приріст ВРХ	91,4	73,6	1560,7	1796,3	925,3	1159,8	-635,4	-58,1	-46,8	11,2	11,3	-17,3	17,3
Приріст свиней	119,2	142,1	1379,0	1914,3	1170,7	1281,5	-208,4	-24,8	-89,9	-65,1	-4,8	-76,1	15,8
Птиця	13,1	15,7	1567,5	1569,8	961,4	633,5	-606,1	-7,9	-14,7	-6,7	-1,6	0,0	-5,1
Яйця	753,1	967,1	392,4	357,9	479,1	526,5	86,7	65,3	163,1	97,8	18,6	33,4	45,9
Молоко	1538,0	1572,1	234,4	280,8	289,7	330,1	55,3	85,1	77,5	-7,6	1,9	-73,0	63,5
Усього	x	x	x	x	x	x	x	624,2	1226,1	601,9	-42,1	200,9	443,2

¹ Обсяг реалізації яєць - тис. шт., ціна та собівартість - грн за тис. шт.

Застосування традиційного підходу до тих випадків, коли за аналізований період змінюється фінансовий результат від продажу (збиток на прибуток, або навпаки), може призвести до суперечливих висновків. Адже розрахунок впливу факторів при традиційній методиці проводять за цінами базисного року.

На перший погляд, здавалося б, що збільшення обсягу реалізації продажу зерна буде сприяти збільшенню розміру прибутків, які отримують виробники. Але розрахунки проведені з використанням традиційного методу фінансового аналізу на основі методу ланцюгових підстановок (див. табл. 1), свідчать нібито про те, що внаслідок збільшення обсягів продажу рентабельної продукції прибуток навпаки зменшується. Якщо розглядати відхилення фактичного прибутку від реалізації зернових за рахунок зміни обсягу реалізації, то отримуємо збиток в розмірі **37,7** млн грн. Але виробництво зернових у звітному **2011** р. було прибутковим, тож зі збільшенням обсягу реалізації прибуток має також пропорційно зростати. Подібна ситуація є характерною і для таких видів продукції, як цукрові буряки та ріпак.

Як слушно зауважує Н. А. Іщенко, обсяг реалізації продукції може справляти позитивний і негативний вплив на суму прибутку. Збільшення обсягу продажів рентабельної продукції приводить до пропорційного збільшення прибутку. Якщо ж продукція є збитковою, то при збільшенні обсягу реалізації відбувається зменшення суми прибутку, отриманого від реалізації рентабельної продукції [6, с. 21].

Провівши розрахунки за запропонованою методикою, виявлено, що невідповідність отриманих результатів дійсному стану речей зумовлена тим, що у **2010** р. по таких видах продукції, як зернові, цукрові буряки та ріпак було отримано збитки, а у **2011** р. – фінансовий результат від реалізації був позитивним. Таким чином, арифметичний розрахунок впливу факторів за методом ланцюгових підстановок показує зниження прибутку за рахунок зростання обсягу реалізації, що економічно немає змісту.

Таблиця 2

Розрахунок впливу окремих факторів на величину прибутку від реалізації основних видів сільськогосподарської продукції в сільськогосподарських підприємствах Харківської області (удосконалена методика)

Види продукції	Кількість реалізованої продукції, тис. ц		Повна собівартість 1 ц, грн		Середня ціна реалізації 1 ц, грн		Загальний результат, прибуток +, збиток -, млн грн			Відхилення фактичного прибутку від планового (+,-), млн грн			
	2010 р	2011 р	2010 р	2011 р	2010 р	2011 р	2010 р	2011 р		усього	обсяг реалізованої продукції	соби-вартості	ціни реалізації
								на 1 ц, грн	усього				
Зернові	8473,7	15796,1	123,9	109,4	118,7	134,6	-43,6	25,2	398,8	442,5	184,9	122,7	134,9
Цукрові буряки	2260,0	4023,7	49,6	33,1	35,9	39,2	-30,8	6,1	24,5	55,3	10,7	37,2	7,4
Соняшник	5204,7	5139,1	199,6	191,6	321,4	323,7	634,1	132,1	678,8	44,7	-8,7	41,5	11,9
Гречка	51,3	98,9	286,3	313,8	396,8	543,7	5,7	229,9	22,7	17,1	10,9	-1,4	7,5
Ріпак	15,8	99,0	300,4	293,1	264,0	415,7	-0,6	122,6	12,1	12,7	10,2	0,1	2,4
Приріст ВРХ	91,4	73,6	1560,7	1796,3	925,3	1159,8	-58,1	-636,5	-46,8	11,2	11,3	-21,5	21,4
Приріст свиней	119,2	142,1	1379,0	1914,3	1170,7	1281,5	-24,8	-632,8	-89,9	-65,1	-14,5	-63,8	13,2
Птиця	13,1	15,7	1567,5	1569,8	961,4	633,5	-7,9	-936,3	-14,7	-6,7	-2,4	0,0	-4,3
Яйця	753,1	967,1	392,4	357,9	479,1	526,5	65,3	168,6	163,1	97,8	36,1	26,0	35,7
Молоко	1538,0	1572,1	234,4	280,8	289,7	330,1	85,1	49,3	77,5	-7,6	1,7	-71,4	62,1
Усього	x	x	x	x	x	x	624,2	x	1226,1	601,9	240,3	69,3	292,3

При виникненні ситуації, коли у базисному році в результаті реалізації було отримано збиток, а у фактичному – прибуток застосування методу ланцюгових підстановок можливе лише за умови його доопрацювання. Ця суперечливість обумовлена недосконалістю методу визначення цього показника. На наш погляд, вплив зміни обсягу реалізації відповідного виду продукції з використанням методу ланцюгових підстановок необхідно визначати при фактичних цінах реалізації та базовому обсягу. Апробацію запропонованих підходів здійснено у табл. 2.

Дослідження показало, що прибуток від реалізації зернових у 2011 р. склав 398,8 млн грн. Загальне відхилення фактичного прибутку від попереднього року становило 442,5 млн грн, у т.ч. за рахунок збільшення обсягу реалізованої продукції прибуток зріс на 184,9 млн грн, за рахунок зниження собівартості – на 122,7 млн грн, за рахунок зростання ціни реалізації – на 134,9 млн грн. Прибуток від реалізації цукрових буряків у 2011 р. зріс на 55,3 млн грн, порівняно з 2010 р. За рахунок збільшення обсягу реалізованої продукції відбулося зростання прибутку на 11 млн грн, за рахунок зниження собівартості – на 37,2 млн грн, а за рахунок збільшення ціни реалізації – на 7,4 млн грн. Аналогічна ситуація є характерною для приросту свиней, птиці та реалізації молока.

Результати проведених розрахунків способом ланцюгових підстановок за цінами 2011 р. були більш об'єктивними. Зокрема, як по зернових, так і по інших вищеперерахованих культурах, від реалізації яких у 2011 р. було отримано прибуток, відхилення фактичного прибутку від планового за рахунок обсягу реалізованої продукції мало позитивне значення. І це є цілком закономірним, адже від збільшення обсягу реалізації прибуткової продукції прибуток має також пропорційно зростати, або ж хоча б мати позитивне значення.

Висновки та пропозиції. Запропонований удосконалений підхід дозволяє більш об'єктивно оцінити вплив факторів на формування прибутку сільськогосподарських підприємств і уникнути суперечностей між отриманими оцінками і результативним впливом окремих факторів.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник / В. Г. Андрійчук. — 2-ге вид., допов. і перероб. — К. : КНЕУ, 2002. — 624 с.
2. Саблук П. Т. Проблеми забезпечення дохідності агропромислового виробництва в Україні в постіндустріальний період / П. Т. Саблук // Економіка АПК. — 2008. — № 4. — С. 19—37.
3. Фінанси підприємств : підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін. ; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. — 7-ме вид., без змін. — К. : КНЕУ, 2008. — 552 с.
4. Мельник Л. Ю. Фактори впливу на прибутковість аграрних підприємств / Л. Ю. Мельник, П. М. Макаренко, Л. Л. Мельник // Економіка АПК. — 2010. — № 5. — С. 79—86.
5. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : [учебник] / Г. В. Савицкая. — М. : ИНФРА-М, 2006. — 423 с.
6. Іщенко Н. А. Факторний аналіз формування прибутку підприємства / Н. А. Іщенко // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. — 2010. — Вип. 17. — С. 20—25.
7. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз / Н. В. Тарасенко. — Львів : Магнолія плюс, 2005. — 344 с.
8. Демченко Т. А. Методи економічного аналізу та їх особливості / Т. А. Демченко, Н. О. Лисенко // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. — 2011. — № 2. — С. 179—184.
9. Воробьев Ю. Н. Финансовый менеджмент : учеб. пособ. / Ю. Н. Воробьев. — Симферополь : Таврия, 2007. — 632 с.

Е. Ю. Скоромная. Усовершенствование метода цепных подстановок при анализе факторов формирования прибыли предприятия.

В статье исследован метод цепных подстановок при определении факторов влияния на прибыль сельскохозяйственных предприятий. Представлено усовершенствование традиционного метода цепных подстановок, приведены рекомендации по его использованию на предприятиях в современных условиях.

E. Skoromna. Improvement of the method of chain substitutions in the analysis of the factors forming the company's profit.

The paper studied the method of chain substitutions at determining factors impact on farm income. A traditional method of improving chain substitutions and given recommendations on its use in enterprises in modern conditions.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

М. В. Дубініна, О. І. Лугова. Значення трансакційних витрат у формуванні економічного потенціалу сільськогосподарського підприємства.....	3
В. В. Ключан. Інфраструктура інформаційного обслуговування агробізнесу.....	12
І. В. Гончаренко, К. В. Коноваленко, Ж. В. Сокровіщук. Необхідність розвитку агротуризму на території Миколаївської області.....	20
О. В. Аверчев, Н. О. Аверчева. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі рослинництва в Херсонській області	27
S. Zaskaleta, K. Matveyeva. The Main Trends of Professional Training of Specialists for Agrarian Industry in Western European Countries.....	35
А. В. Бурковська, Т. І. Лункіна. Інвестування аграрного сектора економіки України	41
І. В. Барішевська. Теоретичні аспекти формування маркетингової стратегії розвитку аграрних підприємств.....	47
С. О. Малюк. Маркетинговий підхід до трактування сутності товару й товарного асортименту підприємства	55
Н. В. Цуркан. Щодо доповнення показників оцінки ефективності вирощування багаторічних трав	61
О. І. Мельник. Методичні засади побудови та оцінки науково-інноваційного профілю аграрного сектора економіки	67
Р. В. Данильченко. Тенденції розвитку інфраструктури зернового ринку	76
К. В. Якушова. Стан сільськогосподарських угідь у Миколаївській області: екологічний аспект.....	84
В. П. Рибачук. Концепція інноваційної моделі у формуванні теорії і практики розвитку економічних систем.....	92

О. Ю. Скоромна. Удосконалення методу ланцюгових підстановок при аналізі факторів формування прибутку підприємства..... 99

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

А. К. Антипова. Водний режим у посівах люцерни насінневого призначення..... 106

Р. А. Вожегова, М. А. Мельник. Особливості накопичення сирової маси та сухої речовини, фотосинтетична діяльність сої при вирощуванні в умовах Півдня України 114

Ю. О. Лавриненко, В. Б. Рубан. Динаміка листової поверхні рослин кукурудзи та фотосинтетичні показники посівів при краплинному способі поливу в умовах Півдня України 122

В. М. Ловинська, С. А. Ситник, Г. П. Думинський. Ретроспективний аналіз динаміки лісових ресурсів Дніпропетровської області..... 129

В. В. Розенфельд. Технологічні особливості комплексного захисту газонів від фітопатогенів у ландшафтному озелененні..... 135

В. І. Ратошнюк. Вплив елементів технології вирощування на насінневу продуктивність люпину вузьколистого 142

О. А. Туріна, С. В. Дідович, Р. О. Кулініч. Високопродуктивні рослинно-мікробні системи в агроценозах бобових культур Криму 151

Н. С. Пальчук. Формування врожайності різними сортами пшениці озимої при вирощуванні після сої в умовах північної частини Степу України 156

С. В. Чернобай. Формування показників якості зерна ячменю ярого за впливу норми висіву та позакореневих підживлень 163

В. С. Топіха, С. М. Галімов, О. О. Стародубець. Досвід створення промислового свинарства в умовах СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області 170

Г. А. Данильчук. Економічна ефективність вирощування цюголіток підвищеної маси 178

Л. О. Стріха. Використання ферментативно обробленого гірничного порошку при виробництві сирокоччених ковбас.....	184
М. Г. Тищенко. Пошук ефективних шляхів адаптації тварин при інтродукції їх в умовах глобального потепління.....	189

В ПОРЯДКУ ОБГОВОРЕННЯ

В. О. Ханстантинов. Дотримання академічних стандартів – запорука якісного підручника.....	194
--	------------

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант на CD-ROM. Обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад,

«Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відображати основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – **uncompressed**) або формату JPG (найкращої якості – **best quality**).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є абревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоциткування – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіційний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translitor.net/>.

**Редакційна колегія залишає
за собою право на редакційні виправлення.
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ**

УДК XXX.XX

Назва статті

*Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент
Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук
Інститут кормів УААН*

Текст анотації українською мовою (50-60 слів)

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень

* Текст статті *

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко — К. : Вища школа, 1999. — 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. — 1999. — № 6. — С. 23—25.

Название статьи

*Л. С. Прокопенко
Л. П. Чернолата*

Текст аннотации російською мовою (50-60 слів)

Ключевые слова російською мовою

Name of the article

*L. Prokopenko
L. Chornolata*

Text of annotation англійською мовою (50-60 слів)

Keywords англійською мовою

Text of annotation розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 4(81) – 2014

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова.*
Перекладач-коректор: *О. В. Неліна.*
Комп'ютерна верстка: *Ю. В. Антонович.*

Підписано до друку 25.11.2014. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 13,1.
Тираж 300 прим. Зам. № _____. Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.